

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 21.8.2014
COM(2014) 529 final

**RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU
PRIVIND ACTIVITĂȚILE DE LUARE DE ÎMPRUMUT ȘI DE CREDITARE ALE
UNIUNII EUROPENE ÎN 2013**

Cuprins

1.	Introducere	3
2.	Activitățile de creditare ale Uniunii Europene.....	3
2.1.	Mecanismul de asistență financiară pentru BDP	3
2.2.	MESF	5
2.3.	Mecanismul AMF	6
2.4.	Mecanismul Euratom	8
3.	Activitățile de luare de împrumut ale Uniunii Europene	8
3.1.	BDP	9
3.2.	MESF	9
3.3.	AMF	9
3.4.	Euratom	10
4.	Banca Europeană de Investiții.....	10
4.1.	Activitățile de creditare ale BEI	10
4.2.	Activitățile de luare de împrumut ale BEI	11
5.	Menținerea stabilității financiare în zona euro	11
5.1.	Mecanismul de împrumut pentru Grecia (Greek Loan Facility – GLF)	11
5.2.	Fondul european de stabilitate financiară (FESF).....	12
5.3.	Mecanismul european de stabilitate (MES)	12

1. INTRODUCERE

Comisia are obligația de a informa anual Parlamentul European și Consiliul cu privire la utilizarea diferitelor instrumente de creditare ale Uniunii Europene.

Prezentul raport descrie operațiunile de creditare pentru fiecare instrument în parte, precum și activitățile corespunzătoare de luare de împrumuturi.

Tabelul 1: Evoluția operațiunilor realizate de Uniunea Europeană (capital datorat în milioane EUR)

	CECO în lichidare (1) (2)	Euratom (1)	BDP	AMF	MESF	Total
2009	214	481	9 200	584		10 479
2010	219	466	12 050	500		13 235
2011	225	447	11 400	590	28 000	40 662
2012	183	423	11 400	545	43 800	56 351
2013	179	386	11 400	565	43 800	56 330

(1) S-au utilizat ratele de conversie de la data de 31 decembrie a fiecărui an.

(2) Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului se află în lichidare din anul 2002. Ultimele obligațiuni emise de CECO au scadența în 2019.

2. ACTIVITĂȚILE DE CREDITARE ALE UNIUNII EUROPENE

Comisia acordă sprijin financiar țărilor terțe, precum și statelor membre, sub forma unor împrumuturi bilaterale finanțate de pe piețele de capital, cu garanție din partea bugetului UE, în temeiul unor acte juridice ale Consiliului sau ale Consiliului și ale Parlamentului European, în funcție de obiectivele urmărite¹. Coerența între sprijinul financiar acordat țărilor terțe și obiectivele generale ale acțiunii externe ale UE este asigurată de Comisie și de Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, asistat de SEAE.

2.1. Mecanismul de asistență financiară pentru BDP

Asistența pentru balanța de plăți (BDP) în temeiul articolului 143 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și al Regulamentului (CE) nr. 332/2002 al Consiliului din 18 februarie 2002 de înființare a unui mecanism de asistență financiară pe termen mediu pentru balanțele de plăți ale statelor membre² (Regulamentul BDP) se prezintă sub forma unor împrumuturi pe termen mediu acordate de Uniune. Aceasta este în general însoțită de

¹ O prezentare detaliată a activităților de creditare și de împrumut ale Comisiei este disponibilă la adresa http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/index_en.htm.

² JO L 53, 23.2.2002, p. 1.

finanțare acordată de Fondul Monetar Internațional (FMI) și de alți creditori multilaterali, cum ar fi Banca Europeană de Investiții (BEI), Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) și Banca Mondială.

Asistența financiară pentru BDP se acordă de la caz la caz de către Consiliu, care hotărăște cu majoritate calificată. Beneficiarii potențiali sunt statele membre din afara zonei euro care se confruntă cu dificultăți serioase legate de balanța de plăți. Asistența vizează diminuarea constrângerilor privind finanțarea externă cu care se confruntă statele membre destinate și refacerea viabilității balanțelor de plăți ale acestora. Fondurile se eliberează sub rezerva respectării unor condiții de politică economică stabilite de Consiliu –, după consultarea Comitetului economic și financiar (CEF) în legătură cu un proiect de program de ajustare – ale cărui detalii sunt stabilite de comun acord de Comisie și de statul membru beneficiar printr-un memorandum de înțelegere (MDI), înainte de încheierea unui acord de împrumut. Respectarea în permanență a măsurilor din programul de ajustare este verificată în mod regulat și reprezintă o condiție pentru vărsarea tranșelor ulterioare. Fondurile necesare sunt obținute de Comisie, în numele Uniunii Europene, de pe piețele de capital.

Comisia raportează în mod regulat Comitetului economic și financiar (CEF) și Consiliului cu privire la punerea în aplicare a Regulamentului BDP.

Mecanismul de asistență pentru BDP a fost reactivat în 2008 ca răspuns la criza economică și financiară internațională, iar plafonul său a fost majorat de la 12 miliarde EUR la o sumă finală de 50 de miliarde EUR în mai 2009³, pentru a permite UE să reacționeze prompt la toate cererile noi de asistență pentru BDP. Până la 31 decembrie 2013, o sumă totală de 18,0 miliarde EUR fusese alocată Ungariei⁴, Letoniei⁵ și României⁶, din care 13,4 miliarde EUR au fost vărsate.

Asistența financiară preventivă (AFP) pentru România de până la 1,4 miliarde EUR⁷ a expirat la 31 martie 2013, fără a fi fost utilizată.

În 2013, Consiliul a adoptat un al doilea program de AFP pentru România⁸ în valoare de până la 2 miliarde EUR. Efectuarea plăților poate fi solicitată până la 30 septembrie 2015.

În 2013 nu au fost efectuate plăți în cadrul mecanismului de asistență financiară pentru BDP.

---

³ Regulamentul (CE) nr. 431/2009 al Consiliului din 18 mai 2009 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 332/2002 de înființare a unui mecanism de asistență financiară pe termen mediu pentru balanțele de plăți ale statelor membre (JO L 128, 27.5.2009, p.1).

⁴ Decizia 2009/102/CE a Consiliului din 4 noiembrie 2008 de acordare a unui ajutor financiar comunitar pe termen mediu Ungariei (JO L 37, 6.2.2009, p. 5).

⁵ Decizia 2009/290/CE a Consiliului din 20 ianuarie 2009 privind acordarea de asistență financiară comunitară pe termen mediu Letoniei (JO L 79, 25.3.2009, p. 39).

⁶ Decizia 2009/459/CE a Consiliului din 6 mai 2009 de acordare de asistență financiară comunitară pe termen mediu României (JO L 150, 13.6.2009, p. 8).

⁷ Decizia 2011/288/UE a Consiliului din 12 mai 2011 de acordare a unei asistențe financiare preventive pe termen mediu din partea UE României (JO L 132, 19.5.2011, p. 15).

⁸ Decizia 2013/531/UE a Consiliului din 22 octombrie 2013 de acordare a unei asistențe financiare preventive pe termen mediu din partea UE României (JO L 286, 29.10.2013, p. 1).

Tabelul 2: Asistența pentru BDP până la 31.12.2013 (în miliarde EUR)

Țara	Suma aprobată	Suma vărsată	Suma rambursată	Soldul	Scadența medie a împrumutului (ani)
Ungaria	6,5	5,5	2,0	3,5	5,0
Letonia	3,1	2,9	0	2,9	6,6
România	5,0	5,0	0	5,0	7,0
România (AFP)	1,4	0	0	0,0	0
România (AFP)	2,0	0	0	0,0	0
Total	18,0	13,4	2,0	11,4	

Operațiunile efectuate de la 31 decembrie 2013

În aprilie 2014, 1 000 de milioane EUR au fost rambursate de către Letonia.

Informații detaliate privind operațiunile BDP sunt disponibile la adresa: http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/balance_of_payments/index_en.htm

2.2. MESF

Regulamentul (UE) nr. 407/2010 al Consiliului din 11 mai 2010 a instituit mecanismul european de stabilizare financiară (MESF) în temeiul articolului 122 alineatul (2)⁹ din TFUE. MESF este susținut integral din bugetul UE și are o capacitate totală de acordare de împrumuturi de până la 60 de miliarde EUR.

Beneficiarii potențiali de asistență prin MESF sunt statele membre care se confruntă cu dificultăți cauzate de o deteriorare gravă a mediului economic și financiar internațional. MESF poate fi utilizat sub rezerva respectării anumitor condiții privind politicile, în contextul unui program de ajustare economică și financiară, astfel cum s-a convenit în cadrul unui memorandum de înțelegere încheiat între Comisie și statul membru beneficiar; procesul de luare a deciziilor este similar celui utilizat în vederea acordării asistenței pentru balanța de plăți. Evaluarea nevoilor financiare și supravegherea periodică a modului în care este pus în aplicare programul se realizează de către Comisie în urma consultării cu Banca Centrală Europeană (BCE), cel puțin o dată la șase luni în ceea ce privește condițiile generale de politică economică prevăzute de programul de ajustare și o dată la trei luni în ceea ce privește verificarea îndeplinirii de către statul membru a condițiilor de politică economică aferente asistenței. Orice modificări ale programului de ajustare care ar putea fi necesare se discută cu statul membru beneficiar. Consiliul, hotărând cu majoritate calificată la propunerea Comisiei, decide cu privire la orice ajustări care trebuie efectuate în ceea ce privește condițiile generale

⁹ Articolul 122 alineatul (2) din TFUE prevede acordarea de sprijin financiar statelor membre care se confruntă cu dificultăți cauzate de circumstanțe excepționale care nu pot fi controlate de acestea.

inițiale de politică economică și aprobă programul de ajustare revizuit, astfel cum este pregătit de către statul membru beneficiar.

MESF a fost activat în 2011 pentru Irlanda¹⁰ și Portugalia¹¹, prin angajarea unui împrumut în valoare de până la 22,5 miliarde EUR și, respectiv, 26 de miliarde EUR. Angajamentele totale, incluzând și FESF, FMI și alte state membre, se ridică la 85 de miliarde EUR și, respectiv, la 78 de miliarde EUR:

Tabelul 3: Defalcarea angajamentelor (în miliarde EUR)

Țara	MESF	FESF	FMI	Altele	Total
Irlanda	22,5	17,7	22,5	22,3*	85,0
Portugalia	26,0	26,0	26,0		78,0
Total	48,5	43,7	48,5	22,3	163,0

* 4,8 miliarde EUR de la alte state membre (Regatul Unit, Suedia, Danemarca) și 17,5 miliarde EUR de la statul irlandez.

Începând de la punerea în aplicare a mecanismului, reduceri ale marjei de rată a dobânzii și prelungirea scadențelor au fost decise și aplicate în cazul tuturor împrumuturilor.

În 2013 nu au fost efectuate plăți în cadrul MESF.

La sfârșitul anului 2013, suma totală contractată aferentă mecanismului era de 43 800 de milioane EUR (Irlanda: 21 700 de milioane EUR, Portugalia: 22 100 de milioane EUR).

Operațiunile efectuate de la 31 decembrie 2013

În martie 2014, 1 800 de milioane EUR au fost vărsate Portugaliei și 800 de milioane EUR Irlandei (ultima tranșă).

Irlanda a încheiat programul de asistență financiară UE/FMI în decembrie 2013, în timp ce Portugalia a ieșit din program în mai 2014.

Informații detaliate privind operațiunile MESF sunt disponibile la adresa: http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/efsm/index_en.htm

2.3. Mecanismul AMF

Asistența macrofinanciară (AMF) se acordă în scopul sprijinirii țărilor candidate la aderarea la UE, țărilor potențial candidate și țărilor vecine pentru a rezolva probleme pe termen scurt legate de balanța de plăți, pentru a stabiliza finanțele publice și pentru a încuraja implementarea reformelor structurale. Asistența macrofinanciară se acordă în mod excepțional și pentru o perioadă limitată de timp, ea fiind supusă unor condiții stricte de

¹⁰ Decizia de punere în aplicare 2011/77/UE a Consiliului din 7 decembrie 2010 privind acordarea de asistență financiară din partea Uniunii pentru Irlanda (JO L 30, 4.2.2011, p. 34).

¹¹ Decizia de punere în aplicare 2011/344/UE a Consiliului din 30 mai 2011 privind acordarea de asistență financiară din partea Uniunii pentru Portugalia (JO L 159, 17.6.2011, p. 88).

politică economică. Operațiunile din cadrul AMF completează de regulă programele de ajustare ale FMI. AMF poate fi furnizată sub formă de împrumuturi și/sau granturi nerambursabile.

În cazul în care o țară beneficiară nu își onorează obligațiile de rambursare, Comisia poate activa Fondul de garantare pentru acțiuni externe¹², astfel încât să aibă loc rambursarea de către Comisie a împrumutului corespondent.¹³

În 2013, operațiunea de asistență macrofinanciară pentru Bosnia și Herțegovina¹⁴, aprobată în 2009 (împrumuturi în valoare totală de 100 de milioane EUR) a fost finalizată. Prima tranșă, în valoare de 50 de milioane EUR, a fost plătită în februarie 2013, iar a doua, de asemenea, de 50 de milioane EUR, în septembrie 2013.

La 12 august 2013, Parlamentul European și Consiliul au decis să pună la dispoziția Georgiei AMF în valoare maximă de 46 de milioane EUR (până la 23 de milioane EUR sub formă de granturi și până la 23 de milioane EUR sub formă de împrumuturi) pentru o scadență maximă de 15 ani¹⁵. Nu au fost efectuate plăți până în acest moment.

La 22 octombrie 2013, Parlamentul European și Consiliul au decis să pună la dispoziția Republicii Kirghize AMF în valoare maximă de 30 de milioane EUR (până la 15 milioane EUR sub formă de granturi și până la 15 milioane EUR sub formă de împrumuturi) pentru o scadență maximă de 15 ani¹⁶. Nu au fost efectuate plăți până în acest moment.

La 11 decembrie 2013, Parlamentul European și Consiliul au decis să pună la dispoziția Iordaniei¹⁷ AMF sub formă de împrumuturi în valoare maximă de 180 de milioane EUR și pentru o scadență maximă de 15 ani, pentru a acoperi necesitățile balanței de plăți a Iordaniei, astfel cum au fost identificate în programul FMI: Nu au fost efectuate plăți până în acest moment.

Operațiunile efectuate de la 31 decembrie 2013

La 14 aprilie 2014, Consiliul au decis să pună la dispoziția Ucrainei¹⁸ AMF sub formă de împrumuturi în valoare maximă de 1 miliard EUR și pentru o scadență maximă de 15 ani, pentru a acoperi nevoile urgente ale Ucrainei legate de balanța de plăți, astfel cum au fost

---

¹² A se vedea Regulamentul (CE, Euratom) nr. 480/2009 al Consiliului privind constituirea Fondului de garantare pentru acțiuni externe, versiunea codificată (JO L 145, 10.6.2009, p. 10). Până în prezent nu s-a înregistrat nicio situație de incapacitate de plată pentru împrumuturile din cadrul AMF.

¹³ Deși rambursarea împrumutului este acoperită *in fine* de la bugetul UE, Fondul de garantare joacă rolul unei rezerve de lichidități care protejează bugetul UE de riscurile unor cereri de plată în urma neonorării obligațiilor de plată de către debitori. Pentru un raport cuprinzător privind funcționarea fondului, a se consulta COM(2014)214, precum și documentul de lucru al serviciilor Comisiei anexat acestuia SEC(2014)129.

¹⁴ Decizia 2009/891/CE a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind acordarea de asistență macrofinanciară Bosniei și Herțegovinei (JO L 320, 5.12.2009, p. 6).

¹⁵ Decizia nr. 778/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 august 2013 de acordare a unei asistențe macrofinanciare suplimentare Georgiei (JO L 218, 14.8.2013, p. 15).

¹⁶ Decizia nr. 1025/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2013 privind acordarea unei asistențe macrofinanciare Republicii Kirghize (JO L 283, 25.10.2013, p. 1).

¹⁷ Decizia nr. 1351/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2013 privind acordarea unei asistențe macrofinanciare Regatului Iordaniei (JO L 341, 11.12.2013, p. 4).

¹⁸ Decizia 2014/215/UE a Consiliului din 14 aprilie 2014 privind acordarea de asistență macrofinanciară Ucrainei (JO L 111, 15.4.2014, p. 85).

identificate în programul economic guvernamental sprijinit de FMI. Prima tranșă în valoare de 500 de milioane EUR a fost vărsată în iunie 2014.

În ceea ce privește punerea în aplicare a AMF pentru Ucraina aprobate în 2010¹⁹, care, împreună cu fondurile disponibile dintr-o operațiune anterioară aprobată în 2002²⁰, totalizează împrumuturi în valoare de 610 milioane EUR, MDI a fost semnat în cadrul unei reuniuni la nivel înalt Ucraina-UE, în februarie 2013. Prima tranșă în valoare de 100 de milioane EUR a fost vărsată la jumătatea lunii mai 2014.

Informații detaliate despre operațiunile de acordare a AMF pot fi găsite în raportul anual al Comisiei către Parlamentul European și către Consiliu privind punerea în aplicare a AMF acordate țărilor terțe²¹ precum și la: http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/macroeconomic_assistance/index_en.htm.

2.4. Mecanismul Euratom

Mecanismul de împrumut Euratom poate fi utilizat la finanțarea proiectelor din statele membre (Decizia 77/270/Euratom a Consiliului) sau din anumite țări terțe (Ucraina, Rusia sau Armenia – Decizia 94/179/Euratom a Consiliului).

În 1990, Consiliul a stabilit o limită a împrumuturilor de 4 miliarde EUR, din care aproximativ 3,7 miliarde EUR au fost aprobate, iar 3,4 miliarde EUR au fost deja vărsate. Consiliul a invitat Comisia să propună un nou plafon de împrumut de îndată ce suma aprobată se ridică la 3,8 miliarde EUR.

În 2013, Comisia a adoptat Decizia C (2013) 3496 privind acordarea unui împrumut Euratom în valoare de până la 300 de milioane EUR în sprijinul programului Ucrainei de sporire a siguranței reactoarelor nucleare. Acordul de împrumut a fost semnat în august 2013. Împrumutul va intra în vigoare odată ce toate condițiile de eficacitate vor fi îndeplinite în mod satisfăcător. În paralel, un împrumut de 300 de milioane EUR a fost semnat în martie 2013 de către BERD.

3. ACTIVITĂȚILE DE LUARE DE ÎMPRUMUT ALE UNIUNII EUROPENE

Pentru a finanța activitățile de acordare de împrumut aprobate de Consiliu, Comisia este împuternicită să ia împrumuturi de pe piața de capital, atât în numele Uniunii Europene, cât și în numele Euratom. Luarea și acordarea de împrumuturi se realizează sub formă de operațiuni „back-to-back”, ceea ce garantează faptul că bugetul UE nu își asumă niciun risc legat de rata dobânzii sau de schimbul valutar²². Sumele luate cu împrumut și încă nerambursate corespund împrumuturilor acordate și încă nerambursate.

¹⁹ Decizia nr. 388/2010/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 de acordare de asistență macrofinanciară Ucrainei (JO L 179, 14.7.2010, p. 1).

²⁰ Decizia nr. 2002/639/CE a Consiliului din 12 iulie 2002 privind acordarea de asistență macrofinanciară suplimentară Ucrainei (JO L 209, 6.8.2002, p. 22).

²¹ COM(2013)426 și SWD(2013)211.

²² Regulamentul MESF permite recurgerea la prefinanțare, deoarece autorizează Comisia „să împrumute de pe piețele de capital sau de la instituțiile financiare la momentul cel mai indicat, între plățile planificate astfel încât să optimizeze costul finanțării și să-și păstreze reputația ca emitent al Uniunii pe

3.1. BDP

În 2013 nu au fost contractate împrumuturi de pe piață în cadrul mecanismului de asistență financiară pentru BDP.

Suma totală contractată pentru BDP era de 11,4 miliarde EUR la sfârșitul anului 2013.

3.2. MESF

În 2013 nu au fost contractate împrumuturi de pe piață în cadrul MESF.

Suma totală contractată pentru MESF era de 43,8 miliarde EUR la sfârșitul anului 2013.

3.3. AMF

În 2013, operațiunea de asistență macrofinanciară pentru Bosnia și Herțegovina, aprobată în 2009 (care a constat în împrumuturi în valoare totală de 100 de milioane EUR), a fost încheiată. Prima tranșă, în valoare de 50 de milioane EUR, a fost plătită în februarie 2013, iar a doua, de asemenea, de 50 de milioane EUR, în septembrie 2013.

Suma totală contractată pentru AMF era de 565 de milioane EUR la sfârșitul anului 2013.

Tabelul 4: Plasamente private ale UE în cursul anului 2013 (în milioane EUR)

Țara	Descriere	Data emisiunii	Data scadenței	Volumul
Bosnia și Herțegovina	EMTN UE 2,000/2023	4.2.2013	10.02.2023	50
Bosnia și Herțegovina	SSD UE 1,991/2023	19.09.2013	26.9.2019 (10 mil. EUR) 28.09.2020 (10 mil. EUR) 27.09.2021 (10 mil. EUR) 26.09.2022 (10 mil. EUR) 26.09.2023 (10 mil. EUR)	50
Total				100

---

piețe.” Cu toate acestea, toate costurile care rezultă în urma contractării și desfășurării operațiunii sunt suportate de debitor.

3.4. Euratom

În 2013 nu s-a efectuat nicio operațiune de luare de împrumuturi în cadrul Euratom.

4. BANCA EUROPEANĂ DE INVESTIȚII

4.1. Activitățile de creditare ale BEI

BEI oferă finanțare fie *în mod direct* pentru proiecte de investiții individuale, fie *prin intermediari financiari* pentru proiecte de dimensiuni mai mici realizate de IMM-uri sau de autorități locale și de municipalități. BEI oferă, de asemenea, garanții pentru împrumuturi, asistență tehnică și capital de risc.

În 2013, BEI a convenit un volum de finanțare în valoare totală de 71,7 miliarde EUR (în comparație cu 52,2 miliarde EUR în 2012).

Finanțarea în statele membre ale UE a reprezentat 64 de miliarde EUR. Această sumă nu este acoperită de garanții din partea UE. Finanțarea țărilor terțe a atins 7,7 miliarde EUR, din care 4,4 miliarde EUR sunt acoperite de garanția UE (în cadrul mandatului de acordare a împrumuturilor externe, așa-numitul „mandat extern”).

2013 a fost primul an de punere în aplicare a majorării capitalului BEI. Ca urmare a intrării în vigoare, la sfârșitul anului 2012, a deciziei statelor membre de a majora cu 10 miliarde EUR capitalul subscris și vărsat al BEI, se așteaptă ca volumul împrumuturilor acordate de BEI să crească cu 60 de miliarde EUR în perioada 2013-2015.

Garanția UE acordată în temeiul Deciziei 1080/2011/UE pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2013, a fost prelungită automat cu 6 luni de întrucât o nouă decizie de acordare a unei garanții a UE pentru operațiunile BEI în afara UE nu fusese încă adoptată.

Noua decizie de acordare a unei garanții UE pentru operațiunile BEI din afara UE²³ a fost adoptată la 16 aprilie 2014 de Parlamentul European și de Consiliu. Volumul global al mandatului se ridică la 27 de miliarde EUR (la care se adaugă o sumă suplimentară opțională de 3 miliarde EUR care poate fi activată în urma unei evaluări la jumătatea perioadei).

Activitățile de finanțare ale BEI au un impact asupra bugetului UE atunci când sunt însoțite de garanții UE. Acesta este cazul pentru:

- operațiunile de finanțare ale BEI desfășurate în cadrul mandatului extern (care acoperă țările în fază de preaderare, țările vizate de politica de vecinătate și de parteneriat, Asia și America Latină, Africa de Sud, precum și un mandat referitor la schimbările climatice). Această finanțare beneficiază de o garanție de la bugetul UE care acoperă riscuri de natură suverană sau politică. Comisia va publica în al doilea semestru din 2014 un raport separat privitor la activitățile de creditare externă ale BEI pentru anul 2013.
- mecanismele de finanțare cu partajarea riscului, care implică utilizarea bugetului UE pentru a sprijini politici ale UE (de exemplu, mecanismul de finanțare cu partajarea

²³ Decizia nr. 466/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 de acordare a unei garanții a UE Băncii Europene de Investiții pentru pierderile rezultate din operațiunile de finanțare pentru sprijinirea proiectelor de investiții din afara Uniunii (JO L 135, 8.5.2014, p. 1).

riscurilor pentru proiecte de cercetare și dezvoltare și inițiativa de emitere de obligațiuni pentru finanțarea de proiecte).

4.2. Activitățile de luare de împrumut ale BEI

În contextul unei piețe volatile, riscul de execuție a rămas la un nivel ridicat pe parcursul întregului an, în special în cazul marilor tranzacții de referință. Inițial, cererea susținută de obligațiuni ale BEI a favorizat micșorarea spreadurilor randamentelor obligațiunilor cu scadențe mai scurte, în special ale obligațiunilor în EUR. Agențiile de rating au păstrat ratingul AAA al băncii, datorită planurilor privind o majorare de capital.

În 2013, activitățile de luare de împrumut ale BEI²⁴ s-au ridicat la 72,4 miliarde EUR, cu o scadență medie de 8,2 ani.

5. MENȚINEREA STABILITĂȚII FINANCIARE ÎN ZONA EURO

Ca răspuns la criza economică și financiară mondială, statele membre din zona euro au decis să adopte măsuri pentru menținerea stabilității financiare în zona euro și în Europa în general. Aceste măsuri sunt prezentate mai jos și nu sunt garantate din bugetul UE. Informații suplimentare cu privire la cele trei mecanisme existente sunt disponibile la: http://ec.europa.eu/economy_finance/assistance_eu_ms/index_en.htm

5.1. Mecanismul de împrumut pentru Grecia (Greek Loan Facility – GLF)

În urma acordului unanim de a sprijini Grecia, la care au ajuns, la 2 mai 2010²⁵, miniștrii de finanțe ai țărilor din zona euro, a fost creat un program comun pe trei ani cu FMI, care a implicat un pachet financiar în valoare de până la 110 miliarde EUR pentru a ajuta Grecia, însoțit de condiții stricte de politică economică²⁶ negociate cu autoritățile elene de către Comisie și FMI, în colaborare cu BCE. Împrumuturile acordate de statele membre din zona euro în cadrul acestui prim program se ridică la 52,9 miliarde EUR, iar cele acordate de FMI se ridică la 20,1 miliarde EUR. Condițiile financiare ale mecanismului au fost reajustate în decembrie 2012 (extinderea scadenței finale, reducerea marjei).

La 14 martie 2012 a fost aprobat de miniștrii de finanțe din zona euro și de FMI un al doilea program de ajustare economică, adăugând 130 de miliarde EUR la sumele nevărsate din primul program. Acest al doilea program prevede, prin urmare, asistență financiară totală în valoare de 164,5 miliarde EUR, contribuția FMI ridicându-se la 19,8 miliarde EUR. În timp ce primul program a reprezentat un acord între creditori în vederea acordării, de către state membre din zona euro, a unor împrumuturi bilaterale centralizate, a căror coordonare și gestionare a fost asigurată de Comisie, cel de-al doilea program este finanțat prin intermediul FESF.

²⁴ Surse: *EIB 2013 Analytical report*. (Raportul de analiză pentru anul 2013 al BEI)

²⁵ Sprijinul este furnizat prin intermediul unor împrumuturi bilaterale din partea celorlalte state membre din zona euro, centralizate de către Comisie, în conformitate cu condițiile stabilite în declarația din 11 aprilie 2010.

²⁶ Principalele elemente ale condițiilor de politică au fost incluse în Decizia Consiliului din 10 mai 2010 adresată Greciei în vederea consolidării și a aprofundării supravegherii fiscale și de notificare a Greciei să ia măsurile de reducere a deficitului considerate necesare pentru remedierea situației de deficit excesiv (2010/320/UE). Condițiile au fost detaliate într-un memorandum de înțelegere încheiat între Comisie, în numele statelor membre din zona euro, și autoritățile elene.

5.2. Fondul european de stabilitate financiară (FESF)

Fondul european de stabilitate financiară (FESF) a fost creat de statele membre din zona euro sub forma unei societăți înregistrate în Luxemburg și deținute de acestea, în urma deciziilor adoptate la 9 mai 2010 în cadrul Consiliului Ecofin, intrate în vigoare la 7 iunie 2010.

FESF a fost conceput ca un mecanism de salvare temporar care să permită acordarea de împrumuturi statelor membre din zona euro aflate în dificultate, prin emiterea de obligațiuni garantate de statele membre din zona euro. În octombrie 2010 s-a decis crearea unui mecanism de salvare permanent, Mecanismul european de stabilitate (MES), care a intrat în vigoare la 27 septembrie 2012. **Începând de la 1 iulie 2013**, FESF nu mai este angajat în finanțarea unor noi programe de finanțare sau noi acorduri de împrumut. Cu toate acestea, el rămâne activ în programele aflate în curs de desfășurare pentru Grecia, Portugalia și Irlanda, unde acesta face parte dintre creditorii (împreună cu FMI și unele state membre).

5.3. Mecanismul european de stabilitate (MES)

Noul mecanism permanent de gestionare a crizelor, Mecanismul european de stabilitate (MES), a fost inaugurat la 8 octombrie 2012. Începând cu 1 iulie 2013, MES a devenit un mecanism permanent care răspunde la noile cereri de asistență financiară ale statelor membre din zona euro.

Acesta dispune de o capacitate efectivă de creditare de 500 de miliarde EUR. Capitalul total subscris se ridică la 702 miliarde EUR, cu un capital vărsat de statele membre din zona euro în valoare de 80 de miliarde EUR (care urmează a fi completat până în prima jumătate a anului 2014) și un capital subscris nevărsat în valoare de 622 de miliarde EUR.

MES (împreună cu FMI) a furnizat asistență financiară pentru remedierea dezechilibrelor din sectorul financiar al Ciprului. De asemenea, acesta a acordat asistență financiară guvernului spaniol pentru recapitalizarea sectorului bancar al țării.